

KAZIUK 2014
obchody ku czci św. Kazimierza Królewicza
z rodu Jagiellonów - Patrona Polski i Litwy

25-lecie działalności Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej
w Poznaniu

Patronat honorowy:

Ks. Arcybiskup Stanisław Gądecki - Metropolita Poznański

Piotr Florek - Wojewoda Wielkopolski

Marek Woźniak - Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Ryszard Grobelny - Prezydent Miasta Poznania

2 marca (niedziela)
Kiermasz Kaziukowy
godz. 11.30 – 16.00, Stary Rynek w Poznaniu

z sercami kaziukowymi, palmami, cepelinami, obwarzankami, czarnym chlebem, rękodziełem ludowym. Po hejnałach wileńskim i poznańskim oraz Koziółkach nastąpi paradny pochód zespołów oraz orszaku Jagiellonów na scenę, gdzie powitają goście Jacek Hałasik oraz Ryszard Liminowicz. Wystąpią zespoły: Swarzędzka Orkiestra Flażoletowa, Chór Akord ze Swarzędza, Zespół „Duszniczanka”, Zespół Folklorystyczny „Wielkopole” , Zespół „Kazmierzanka” oraz „Kapela Wileńska” – Laureat Żurawiny 2014.

Godz. 13.15 w Domu Polonii (Stary Rynek 51) prelekcja Krzysztofa Styszyńskiego: „Jan Olbracht a początki parlamentaryzmu polskiego w 555. rocznicę urodzin jego twórcy”.

Koncert Galowy „Kapeli Wileńskiej”
i Zespołu Folklorystycznego „Wielkopole”
godz. 17.30, Centrum Kultury Zamek, ul. Św. Marcin 80/82
Sala Wielka

3 marca (poniedziałek)

Otwarcie wystawy z cyklu „Kresy w fotografii Wielkopolan” na 25-lecie działalności poznańskiego oddziału Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. godz. 15.00, Urząd Wojewódzki, al. Niepodległości 16 /18 (wystawa czynna do 14 marca)

4 marca (wtorek)

godz. 18.00 - Verba Sacra z prezentacją tekstów poświęconych św. Kazimierzowi, czyta Aleksander Machalica, oprawa muzyczna Wojciech Wietrzyński.

godz. 18.30 - Msza św. koncelebrowana ku czci św. Kazimierza, patrona Litwy i Polski z udziałem chóru Poznańskie Słowiki, Kawalerów Maltańskich, Bractwa Kurkowego Poznań, Rycerzy Kolumba, Związku Sybiraków, Światowego Związku Żołnierzy AK Środowisko "Ostra Brama".
Kościół Św. Krzyża na Górczynie, ul. Częstochowska 16.

KAZIUK

Od XVII w. każdego roku w dniu 4 marca i w święto przeniesienia relikwii św. Kazimierza w katedrze wileńskiej odprawiano uroczyste nabożeństwa. Uczestniczyli w nich licznie wilanianie, pielgrzymi przybywali z całej Litwy i z innych dzielnic Polski. W 1636 r. papież Urban III zezwolił, aby obchody trwały całą oktawę z racji uznania św. Kazimierza za patrona Litwy.

Od XVIII w. religijnym uroczystościom ku czci św. Kazimierza 4 marca towarzyszyły kiermasze zwane popularnie "kaziuki". Z czasem pochody stawały się coraz mniej okazałe, wreszcie z religijnej części uroczystości pozostała uroczysta msza św. odprawiana w bazylice archikatedralnej. W miarę jak kurczyły się elementy religijne, rosło znaczenie części kiermaszowej będącej przeglądem przemysłu i rzemiosła, oraz sztuki ludowej wsi wileńskiej.

Od 1994 r. Jarmark Kaziukowy organizowany jest w Poznaniu przez tutejszy oddział Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej. Podobnie jak dawny wileński, ma charakter religijno-świecki. Obchody zaczynają się Mszą św., odprawianą w święto Patrona, a w samo południe, w najbliższą niedzielę, hejnały wileński i poznański z ratuszowej wieży obwieszczają początek jarmarku.

Dwór Jagielloński w malowniczych historycznych strojach wita zebranych z logii Ratusza, którego fasadę zdobią wizerunki rodu Jagiellonów. Na estradzie na Starym Rynku prezentują się kresowe i wielkopolskie zespoły, osobom szczególnie zasłużonym dla krzewienia kultury kresowej wręczana jest nagroda Żurawina. Liczba uczestników wspólnego śpiewania, zabawy i poznawania Kresów - jako że w Domu Wspólnoty Polskiej odbywają się wykłady - z każdym rokiem rośnie. Przybywają z różnych zakątków kraju. Obchodom Kaziuka od 1995 r. towarzyszą wystawy fotograficzne pod wspólnym tytułem „Kresy w fotografii Wielkopolan”.

25-lecie działalności Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Poznaniu

Tegoroczne święto kaziukowe wpisuje się w jubileusz 25-lecia działalności Towarzystwa. Jak donosi skromny anons prasowy jeszcze przed zakończeniem obrad Okrągłego Stołu, na długo przed czerwcowymi wyborami, poznańscy Wilniacy postanowili wziąć sprawy w swoje ręce. Zebranie założycielskie Towarzystwa odbyło się 23 lutego 1989 r. Jego powołanie spotkało się z entuzjastycznym przyjęciem mieszkańców naszego miasta.

Działalność Towarzystwa od początku była bardzo różnorodna. Oczywiście flagową imprezą jest coroczny Kaziuk Wileński organizowany od 1994 r. na Starym Rynku. Początkowo bawiliśmy się tylko na poznańskiej Pohulace czyli w Pasażu przez Restauracją „Kresowa”. Wkrótce impreza zaczęła się rozrastać, aby w końcu opanować cały Stary Rynek. Odwiedzają nas tysiące gości z całego kraju, a nawet z zagranicy.

Jeszcze nie przebrzmiały ostatnie echa Kaziuka, a już szykujemy się do kresowych majówek i wakacyjnego przyjęcia dzieci z Wileńszczyzny, którym Towarzystwo organizuje wypoczynek nad Bałtykiem.

Potem jeszcze słynny Bigos nowogródzko-wileński po wielkopolsku, zbiórka darów dla Rodaków na Wileńszczyźnie wyjazd z nimi do polskich szkół i... już kończy się rok.

W Nowy Rok wkraczamy mocnym akcentem - spotkaniem opłatkowym. Na stole pojawiają się opłatki przywiezione z Ostrej Bramy, sianko z kresowych pól, czarny wileński chleb i oczywiście kisielek żurawinowy.

To tylko niewielki wycinek niezwykle bogatej aktywności Towarzystwa - bo nie można nie wspomnieć o koncertach zespołów kresowych i wielkopolskich, szczególnej dbałości o zachowanie pamięci o postaciach i wydarzeniach ważnych dla historii Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Członkowie Towarzystwa odnoszą się do nich ze szczególną atencją. Z okazji rocznic spotykamy się przed tablicami (których byliśmy współtwórcami), aby oddać cześć żołnierzom Armii Krajowej, Ofiarom Katynia, Ponar, poległym w operacji Ostra Brama. Pamiętamy też o ulubionych sasankach dla Marszałka Józefa Piłsudskiego, które składamy przed Jego tablicą.

Swoistą kroniką Towarzystwa są wystawy fotograficzne z cyklu Kresy w fotografii Wielkopolan, przywołujące zarówno wizję lat minionych jak i współczesny obraz tych miejsc.

W każdy pierwszy i trzeci wtorek miesiąca członkowie Towarzystwa, wśród których większość nie jest rodowitymi Kresowiakami, ale którzy rozkochali się w urodzie tamtych pejzaży i ich mieszkańców, spotykają się w Domu Polonii.

Zespół Folklorystyczny „Wielkopolanie”

Zespół Folklorystyczny „Wielkopolanie” powstały w styczniu 1962 r. początkowo kultywował tradycje muzyczno-wokalne Wielkopolski (tańce i przyśpiewki szamotulskie, biskupiańskie, z Dąbrówki Wlkp., Bambrów - mieszkańców dawnych wsi miasta Poznania). Z biegiem lat repertuar rozszerzył się i obecnie „Wielkopolanie” prezentują również tańce i przyśpiewki innych regionów kraju. Obok poloneza, mazura, krakowiaka, oberka i kujawiaka zespół przedstawia opracowania artystyczne przyśpiewek i tańców z dwunastu regionów naszego kraju.

Zespół prezentował folklor naszego kraju na 5 kontynentach w 53 państwach świata. Uczestniczył w wielu prestiżowych imprezach międzynarodowych m.in. w EXPO i Uniwersjadzie w Korei i na Królewskim Festiwalu Folklorystycznym w Jordanii. W swych 104 podróżach artystycznych okrążył 6 razy kulę ziemską. Zespół dał ponad trzy tysiące koncertów w Polsce i za granicą gromadząc wielomilionową publiczność. Swój kunszt prezentował również na licznych nagraniach telewizyjnych i radiowych oraz kasetach i płytach. „Wielkopolanie” zyskali miano Mecenasu Kultury Ludowej w Polsce. Za działalność artystyczną Zespół otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki, honorowy dyplom Ministra Spraw Zagranicznych za upowszechnianie kultury polskiej za granicą, medal Towarzystwa „Polonii”, honorową odznakę za zasługi dla województwa wielkopolskiego, nagrodę miasta i województwa poznańskiego oraz liczne nagrody i wyróżnienia w przeglądach i festiwalach krajowych i zagranicznych.

W 2005 roku Zespół Folklorystyczny „Wielkopolanie” otrzymał Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za Zasługi dla Kultury Ludowej”, a od 30 stycznia do 10 lutego br. podczas 104 podróży artystycznej popularyzował polski folklor na Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Concon i Santiago de Chile.

Żurawina 2014

Podczas Jarmarku Kaziukowego po raz trzynasty zostanie wręczona nagroda „Żurawina” przyznawana ludziom, którzy szczególnie zasłużyli się dla krzewienia polskiej kultury kresowej.

W poprzednich latach laureatami nagrody byli: Tadeusz Konwicki, Stefan Stuligrosz, Barbara Wachowicz, Andrzej Stelmachowski, Bernard Ładysz, ks. Józef Obremski, Jan Mincewicz, Mieczysław Rutkowski, Andrzej Przewoźnik, śp. Maciej Frankiewicz, Leonard Talmont, Waldemar Tomaszewski, Aleksander Kołyszko.

W tym roku kapituła w składzie:
Grażyna Wrońska, Janusz Pazder i Ryszard Liminowicz
przyznała puchar

Żurawina 2014 Kapeli Wileńskiej

W 1988 r. grupka młodych chłopców z Wilna, połączona miłością do polskiej pieśni, postanowiła utworzyć Kapelę Wileńską. Jej pierwszy skład stanowili: „Wujek Maniek”, autentycznie wujek wszystkich niemal członków zespołu czyli solista Marian Wojtkiewicz, kierownik artystyczny, skrzypek Zbigniew Lewicki, kontrabasista Gerard Łatkowski, grający na banjo, banjoli, gitarze, harmonijce ustnej Artur Płokszo, perkusista Waldemar Łatkowski, gitarzysta Andrzej Paukzsteło oraz akordeonista Romuald Piotrowski.

Idea utworzenia Kapeli Wileńskiej na wzór słynnej warszawskiej czy lwowskiej okazała się bardzo twórcza i oryginalna. Członkowie zespołu intensywnie poszukiwali starych tekstów oraz tworzyli nowe. Na ich repertuar złożyły się popularne i lubiane przeboje dwudziestolecia międzywojennego, wyśmienite retro wileńskie, lwowskie, warszawskie. Potrafili po mistrzowsku uchwycić nastrój, lekkość i wdzięk polskich szlagierów, dostosować doń styl ubierania się i zachowania na scenie.

Kapela Wileńska występuje nie tylko na Litwie, ale we Lwowie, w Moskwie, w Wiedniu, w Polsce. Na pierwszym Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie została laureatką Nagrody Publiczności, zdobyła również I nagrodę na IX Ogólnopolskim Festiwalu Folkloru Miejskiego w Piotrkowie Trybunalskim. Pełne wdzięku, dowcipu, pomysłowości występy sprawiają, że zespół ten zyskuje coraz szerszy krąg sympatyków. Kapela prezentuje utwory stare i nowe, wesole i smutne mając świadomość, że utrwala czas, który już nie wróci.

Organizację Kaziuka 2014 dofinansowano ze środków:

Miasta Poznania i Samorządu Województwa Wielkopolskiego

Patronat medialny:

TVP Poznań, Radio Merkury, Radio Emaus, Przewodnik Katolicki, Głos Wielkopolski

Darczyńcy i współorganizatorzy:

Wojewoda Wielkopolski, Samorząd Województwa Wielkopolskiego, Miasto Poznań, Fundacja Rozwoju Miasta Poznania, Wspólnota Polska, Teatr Wielki, Muzeum Narodowe, Zarząd Regionu Wielkopolska NSZZ „Solidarność”, SKOK Wielkopolska, Gospoda „Pod Koziółkami”. Avanti, Verba Sacra, Poczta Polska, CK Zamek, Zakład Mięsny Konarczak, Pensjonat „Po Drodze”.